

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26. septembra 2016 Uznesením č. 416/2016 v súlade s ust. §11 ods. 2 písm. q) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 302/2001 Z. z.“) schválilo Štatút Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len štatút). Na základe Článku 26 ako súčasť Štvrtej časti „štatútu“ tento dokument upravuje verejné uznania Trenčianskeho samosprávneho kraja. Tými sú podľa štatútu Cena Trenčianskeho samosprávneho kraja, udeľovaná Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len Cena TSK), a Cena predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja, udeľovaná predsedom (ďalej len Cena predsedu).

Podľa štatútu Trenčiansky samosprávny kraj do konca apríla príslušného roku zverejní prostredníctvom tlačенých a elektronických médií výzvu na predkladanie návrhov na udelenie verejných uznaní Trenčianskeho samosprávneho kraja. Návrh na ocenenie jednotlivcov alebo kolektívov môžu predkladať poslanci zastupiteľstva, orgány štátnej správy, samosprávy, verejnoprávne inštitúcie, občianske združenia, právnické alebo fyzické osoby. Návrhy na ocenenie jednotlivcov alebo kolektívov sa predkladajú do 30. septembra príslušného kalendárneho roka Úradu TSK. Návrhy doručené po tomto termíne sa nezohľadňujú. Cena TSK a Cena predsedu sa odovzdáva jedenkrát ročne slávnostným spôsobom na stretnutí s významnými osobnosťami TSK.

Cena TSK je verejným ocenením občanov Slovenskej republiky, ako aj cudzích štátnych príslušníkov, jednotlivcov a kolektívov, za dlhoročný mimoriadny prínos pre rozvoj Trenčianskeho samosprávneho kraja a mimoriadne významné zásluhy vo všetkých oblastiach spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho života. Cenu TSK predstavuje umelecké stvárnenie krajskej dominanty – Trenčianskeho hradu na skalnom brale z dielne Strednej odbornej školy sklárskej, neskôr Spojenej školy Púchov a aktuálne Strednej odbornej školy priemyselných technológií v Púchove. Súčasťou diela je v súlade so štatútom erb TSK a nápis „Cena Trenčianskeho samosprávneho kraja“. Udelenie Ceny TSK schvaľuje Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja spravidla na svojom poslednom pracovnom zasadnutí v príslušnom kalendárnom roku, a to na základe odporúčania Komisie pre udeľovanie Ceny TSK (ďalej len komisia). Závery komisie v písomnej forme majú pre Zastupiteľstvo TSK odporúčací charakter. Pri výbere kandidáta na udelenie ceny komisia prihliada na skutočnosť, aby ocenení boli, pokiaľ je to možné, zo všetkých oblastí spoločenského života. Komisia je zložená z podpredsedov TSK, predsedov komisií zriadených Zastupiteľstvom TSK a predsedov poslaneckých klubov

v Zastupiteľstve TSK, pričom každý predseda môže namiesto seba do komisie nominovať iného člena komisie.

II. Osobitná časť

Na výzvu Trenčianskeho samosprávneho kraja na predkladanie návrhov na udelenie verejných uznaní Trenčianskeho samosprávneho kraja do konca septembra 2025 zareagovalo celkom 26 navrhovateľov, ktorí na ocenenie verejným uznaním navrhli 34 laureátov, z toho 3 kolektívy a 31 jednotlivcov. Po prvýkrát mohla verejnosť využiť aj možnosť nominovať laureáta prostredníctvom elektronického formulára zverejneného na webovej stránke Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Na základe hlasovania Komisie pre udeľovanie Ceny TSK, ktoré sa uskutočnilo 23. októbra 2025, bolo Zastupiteľstvu Trenčianskeho samosprávneho kraja odporučené udeliť Cenu TSK za rok 2025 trom nominovaným. Komisia odporučila Zastupiteľstvu TSK tento návrh schváliť na v poradí XXIII. zasadnutí Zastupiteľstva TSK v pondelok 10. novembra 2025 a cenu laureátom udeliť v rámci samostatného slávnostného podujatia v prvom štvrtroku nasledujúceho roka.

Komisia pre udeľovanie Ceny TSK odporučila zastupiteľstvu udeliť verejné uznanie v podobe Ceny TSK za rok 2025 nasledovným laureátom:

a) Ing. Jozefovi Barančokovi, PhD.

Jozef Barančok sa narodil v roku 1943 v Zlatne na Horehroní. Po štúdiu na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave sa významne podieľal na rozvoji strojárstva v našom kraji.

Vďaka svojej odbornosti počas svojej profesionálnej kariéry pôsobil na kľúčových pozíciách v ZŤS Dubnica nad Váhom a na Generálnom riaditeľstve výrobo-hospodárskej jednotky (VHJ) ZŤS Martin. Vo funkcii riaditeľa pre stratégiu a technický rozvoj riadil a koordinoval výskum a vývoj mobilných pracovných strojov a výrobných zariadení podnikov VHJ v rámci Československa. Neskôr sa ako riaditeľ Elektrotechnického výskumného ústavu v Novej Dubnici zaslúžil o rozvoj elektrotechniky, robotiky a elektrohydraulických regulačných systémov. Stál pri založení spoločného podniku Matador ZŤS Dubnica nad Váhom, zameraného na výrobu zariadení pre gumárenský priemysel.

Ako generálny riaditeľ a predseda predstavenstva ZŤS Dubnica nad Váhom sa v druhej polovici 90. rokov zaslúžil o oživenie celkovej produkcie, zamestnanosti a ekonomiky po negatívnych dôsledkoch konverzie. Získaním domácich aj zahraničných investorov sa mu podarilo naštartovať široký program výroby civilnej techniky, napríklad hydraulických, sklárskych, gumárenských a cestných výrobných zariadení, ako aj lokomotív a vagónov. Mimoriadne zásluhy má aj na rozbehu výroby

a dodávkach komplexného zbraňového systému Zuzana pre Ozbrojené sily Slovenskej republiky a jeho exporte.

Bol členom rektorskej rady Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, predsedom Združenia výrobcov obrannej techniky Slovenskej republiky a aktívnym členom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Trenčíne. Významne prispel aj k rozvoju športovej cyklistiky v Dubnici nad Váhom a okolí ako dlhoročný predseda cyklistického oddielu Spartak ZŤS Dubnica, pričom sa zaslúžil o zviditeľnenie slovenskej cyklistiky organizovaním Týždňov cyklistiky s medzinárodnou účasťou.

Ing. Jozef Barančok, PhD. je laureátom Ceny Trenčianskeho samosprávneho kraja za rok 2025 za jeho celoživotný prínos v oblasti hospodárstva, priemyslu, vedy, športu v regióne.

Návrh na ocenenie Trenčianskemu samosprávnemu kraju predložila Trenčianska regionálna komora SOPK.

b) MUDr. Emílii Vlčkovej

Emília Vlčková sa narodila v roku 1963 v Handlovej. Už viac ako pätnásť rokov sa obetavo venuje nevyliciteľne chorým pacientom, ako lekárka mobilného hospicu, a osobne ich navštevuje v posledných týždňoch života, prinášajúc im odbornosť, ľudskosť a dôstojnosť v najťažších chvíľach. Ide o ľudí v posledných štádiách ťažkých ochorení, ktorých už nie je možné vyliečiť. Zväčša sú to onkologickí pacienti, mnohí opakovane podstúpili liečbu, ktorá nezabrala. Podľa slov MUDr. Vlčkovej, jej úlohou nie je vyliečiť ich, ale zmierniť bolesť, uľahčiť im tento čas a zabezpečiť dôstojné zomieranie. Vďaka jej iniciatíve dnes v okolí Prievidze a Banskej Bystrice fungujú mobilné hospice, ktoré poskytujú nenahraditeľnú paliatívnu starostlivosť.

V roku 2009 stála MUDr. Vlčková pri zrode neziskovej organizácie Sv. Lujza, n. o., ktorej zakladateľom je Národné združenie Spolkov kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul na Slovensku. Organizácia sa zameriava na to, aby nevyliciteľne chorí pacienti netrpeli neznesiteľnou bolesťou a mohli dôstojne zomrieť doma, v kruhu svojich blízkych. Pod jej vedením prijal mobilný hospic v roku 2010 prvú pacientku a dnes poskytuje špecializovanú starostlivosť viac ako 150 pacientom ročne.

Popri riadení hospicu MUDr. Vlčková pôsobí aj v ambulancii všeobecného lekárstva, kde ošetruje pacientov od skorého rána do popoludnia a následne vyráža k pacientom hospicu. Organizácia pod jej vedením zabezpečuje aj sociálne poradenstvo, podporu rodinám a každoročne organizuje charitatívny Beh pre mobilný hospic. MUDr. Vlčková a jej tím sa neustále vzdelávajú, aby mohli poskytovať najlepšiu možnú paliatívnu starostlivosť.

MUDr. Emília Vlčková je laureátkou Ceny Trenčianskeho samosprávneho kraja za rok 2025 za dlhoročnú obetavú prácu v oblasti zdravotníctva a špecializovanej paliatívnej starostlivosti.

Návrh na ocenenie Trenčianskemu samosprávnemu kraju predložila primátorka mesta Prievidza JUDr. Katarína Macháčková.

c) Folklórnemu súboru Váh Púchov

Folklórny súbor Váh Púchov, založený v roku 1971 spisovateľom a osvetovým pracovníkom Milanom Húževkom a jeho priateľmi pod Domom kultúry v Púchove, už viac ako polstoročie uchováva a rozvíja tradície Púchovskej doliny a stredného Považia. Prostredníctvom tanca, hudby a spevu šíri ľudovú kultúru svojho regiónu doma i v zahraničí a dlhodobo patrí medzi uznávané folklórne kolektívy na Slovensku.

Počas svojej 54-ročnej existencie súbor predstavil viac ako štyridsať skupinových choreografií a desiatky sólových vystúpení a celovečerných programov, ktoré vychádzajú najmä z autentického folklóru Púchovskej doliny, Kostolca, Papradna a blízkeho Trenčína. Vo svojom repertoári spracúva aj tance a piesne z iných slovenských regiónov. Ľudovú hudbu súboru vedú už viac ako tri desaťročia Ivan Sadloň, pred ním Milan Svrčina a Viktor Mareček. Výraznú stopu v umeleckom smerovaní súboru zanechali choreografi Eva Kukučková, Žaneta Littová, Richard Benech, Lucia Šarišská a Marián Šarišský.

Folklórny súbor Váh Púchov sa počas svojej bohatej činnosti stal laureátom viacerých významných ocenení. Získal uznania na celoslovenských súťažiach tvorivých choreografií, Zlaté pásmo regionálnej súťaže Folklórna Lysá, Bronzové pásmo na Celoslovenskej prehliadke choreografií v Liptovskom Mikuláši či Poctu generálneho riaditeľa Národného osvetového centra za rozvoj tradičnej ľudovej kultúry. Súbor vystupoval na významných festivaloch doma i v zahraničí – vo Východnej, Terchovej, Rožnove pod Radhoštěm, Pécsi, Plzni, Zlíne, Helpe, Nemecku, Francúzsku, Bielorusku či Rusku.

Súbor sa aktívne zapája aj do života mesta Púchov a regiónu. Pravidelne vystupuje na podujatiach ako je Púchovský jarmok, Folklórny Púchov či fašiangy, organizuje krajské prehliadky folklórnych kolektívov a spolupracuje s občianskym združením Folklórne srdce Púchov na projektoch zameraných na zachovávanie tradičnej kultúry. V roku 2022 oslávil 50. výročie založenia galaprogramom Dolinami spomienkami, ktorým zhodnotil svoju dlhoročnú umeleckú a spoločenskú činnosť. V budúcom roku oslávi svoje 55. výročie.

Folklórny súbor Váh Púchov je laureátom Ceny Trenčianskeho samosprávneho kraja za rok 2025 za dlhoročnú umeleckú činnosť, šírenie a zachovávanie folklórneho dedičstva a jeho prezentáciu doma a v zahraničí, ako aj za prínos k rozvoju regionálnej kultúry.

Návrh na ocenenie Trenčianskemu samosprávnemu kraju predložilo mesto Púchov.